

ОЕСР опубліковано зміни до Модельної конвенції ОЕСР 2017

ОЕСР опубліковано зміни до Модельної конвенції ОЕСР 2017

18 листопада 2025 року затверджено зміни до Модельної конвенції ОЕСР 2017 (далі – «МК ОЕСР»). Очікується, що ці зміни увійдуть до нової редакції МК ОЕСР, яка має бути опублікована у 2026 році.

Найбільш релевантними оновлені тлумачення будуть для тих міжнародних груп компаній, що залучають іноземних спеціалістів на умовах віддаленої роботи.

Нижче наводимо загальний огляд основних нововведень, затверджених Радою ОЕСР.

1

Оновлені тлумачення щодо постійного представництва

Внесено зміни до Коментаря до статті 5 МК ОЕСР, які стосуються двох важливих аспектів:

- випадків, коли житло працівника може утворювати постійне представництво (далі – «ПП») для підприємства-нерезидента, та
- альтернативних положень щодо визнання ПП у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з розвідкою та видобутком природних ресурсів.

Нові тлумачення щодо ПП за місцем житла працівника

Оновлена редакція Коментаря містить більш розгорнутий аналіз того, коли житло працівника може вважатися місцем господарської діяльності (place of business) підприємства-нерезидента.

Коментар виділяє наступні фактори для визначення того, чи є житло працівника місцем господарської діяльності:

1) Тривалість роботи працівника у власному житлі

Передбачається, що виконання працівником робочих функцій з дому протягом менш ніж 50% свого загального робочого часу в рамках будь-якого 12-місячного періоду не утворює місце господарської діяльності для нерезидента. За перевищення цього порогу, наявність місця господарської діяльності має встановлюватись відповідно до фактів і обставин (зокрема враховуючи комерційну мету нерезидента щодо роботи працівника у власному житлі).

2) Комерційна мета роботи працівника у власному житлі

Передбачається, що здійснення працівником робочих функцій у власному житлі буде комерційно обґрунтованим для підприємства-нерезидента, якщо це сприятиме веденню ним господарської діяльності (тобто, якщо існуватиме зв'язок між присутністю особи у відповідній державі і господарською діяльністю нерезидента).

При аналізі цього можуть враховуватись такі фактори:

- за відсутності в особі житла в цій державі, нерезидент був би вимушений орендувати інше приміщення в такій державі;
- особа прямо взаємодіє з клієнтами, постачальниками, пов'язаними підприємствами тощо від імені нерезидента і ця взаємодія полегшується в силу її місцезнаходження в цій державі;
- особа надає послуги клієнтам в різних часових поясах у режимі реального / майже реального часу, включаючи кол-центри, техпідтримку та медичні консультації, що полегшується в силу її місцезнаходження в цій державі;

ОЕСР опубліковано зміни до Модельної конвенції ОЕСР 2017

- в силу свого місцезнаходження особа має доступ до експертизи, важливої для господарської діяльності нерезидента, наприклад, проведення зустрічей з науковцями, які займаються релевантними дослідженнями;
- перебування особи в цій державі забезпечує співпрацю з працівниками та іншим персоналом нерезидента або пов'язаних з ним підприємств.

При цьому, передбачається, що дозвіл особі працювати зі свого житла виключно, щоб залучити чи зберегти її у своєму штаті або ж виключно для зменшення витрат нерезидентом, не становитимуть самі по собі комерційну мету.

Питання «постійності» місця діяльності та застосування винятків за підготовчим або допоміжним характером діяльності підлягають аналізу за загальними правилами.

Запропоновано формулювання окремої статті для ПП за місцем розвідки та видобутку природних ресурсів

Оновлена редакція Коментаря до статті 5 передбачає можливість для Договірних Держав доповнити конвенції про уникнення подвійного оподаткування окремою статтею, яка б передбачала менший часовий поріг для виникнення ПП у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з розвідкою та видобутком природних ресурсів.

2

Оновлено тлумачення взаємодії статті 9 МК ОЕСР з національним законодавством

Зміни до Коментаря до статті 9 МК ОЕСР уточнюють застосування статті 9 в контексті національних правил, що обмежують віднесення процентів на витрати.

Оновлена редакція підтверджує, що держави можуть мати різні підходи до кваліфікації фінансування як боргу або капіталу та встановлює, що незалежно від підходу така кваліфікація має передувати оцінці ціни операції. Також підтверджено, що після алокації прибутку між підприємствами питання розрахунку об'єкту оподаткування, вирахування витрат в податковому обліку відноситься до компетенції національного законодавства.

Пов'язані зміни було внесено до Коментаря до статей 7 і 24.

3

Внесено зміни та оновлено тлумачення правил щодо процедури взаємного узгодження

Статтю 25 МК ОЕСР доповнено пунктом 6 щодо взаємодії із пунктом 3 статті XXII Генеральної угоди про торгівлю послугами (GATS) в контексті визначення того, чи підпадає певний захід під сферу дії конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Окрім цього, внесено зміни до Коментаря до статті 25, пов'язані з врахуванням положень звіту стосовно Amount B у межах Pillar 2 в окремих випадках застосування процедури взаємного узгодження.

ОЕСР опубліковано зміни до Модельної конвенції ОЕСР 2017

4

Доповнено тлумачення правил щодо розкриття та використання інформації, отриманої в рамках обміну між державами

Зміни до Коментаря до статті 26 містять наступні уточнення:

- Отримана в рамках обміну інформація загального характеру може бути розкрита третім особам тільки якщо вона, прямо або опосередковано, не ідентифікує платника(-ів) податку і за умови, що держава, що надсилає інформацію, та держава, що отримує інформацію, провели консультації і дійшли згоди, що використання такої інформації не перешкоджатиме податковому адмініструванню в одній з держав.
- Інформація, отримана в рамках обміну щодо конкретної особи, може бути використана для цілей розрахунку або збору податків, їх стягнення тощо щодо будь-яких інших осіб, стосовно яких така інформація первісно не надавалася. При цьому, держава не повинна повідомляти іншу державу про таке використання.

Олександр Бобошко

Партнер, напрям податкового консультування,
керівник галузевої практики ІТ
KPMG в Україні

+38 066 031 47 50
oboboshko@kpmg.ua

kpmg.ua

Аудиторським клієнтам KPMG та їх афілійованим або пов'язаним особам може бути заборонено надання деяких або всіх описаних вище послуг.

Інформація, що подана у цій публікації, носить загальний характер і не висвітлює стан справ будь-якого окремого підприємства або фізичної особи. Незважаючи на те, що ми намагаємося подавати точну і своєчасну інформацію, ми не гарантуємо, що ця інформація є правильною на дату її отримання або буде достовірною у майбутньому. Ніхто не повинен діяти і покладатися на таку інформацію без відповідної професійної консультації, наданою після детального вивчення стану справ.

Назва KPMG та логотип KPMG є зареєстрованими торговими марками або товарними марками, що використовуються за ліцензією учасниками глобальної організації незалежних фірм KPMG.

© 2025 ТОВ «КПМГ-Україна», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України, член глобальної організації незалежних фірм KPMG, що входять до KPMG International Limited, приватної англійської компанії з відповідальністю, обмеженою гарантіями своїх учасників. Усі права застережені.

Статус документа: Публічно